

Abstrakt

Diplomová práce je příspěvkem ke zkoumání českého jazykového obrazu světa a využívá základní teoretická a metodologická východiska kognitivní a kulturní lingvistiky. Práce se zabývá opozicí „člověk – zvíře“, resp. „lidské – zvířecí“ v češtině a ukazuje, jakým způsobem jsou v jazyce zooapelativa (názvy zvířat) vztažena ke skutečnostem z lidského světa. Velká část práce vychází převážně z analýzy českého slovníkového materiálu (z etymologických, výkladových, synonymických a frazeologických slovníků). Srovnána je rovněž vědecká (biologická) klasifikace živočichů s kategorizací v přirozeném jazyce. Pro kategorii ZVÍŘE jsou stanoveny čtyři základní domény, které konstituují pojmový model (rámec) této kategorie: „místo, kde zvíře žije“, „fyzické vlastnosti“, „chování zvířete“ a „souvislost s člověkem“. Součástí práce je i dotazníkový výzkum, jehož cílem bylo zjistit, jakým způsobem čeští mluvčí vnímají kategorii ZVÍŘE a zda považují některá zvířata za prototypičtější než jiná.